

Казанлъшко. — Въ градътъ Казанлъкъ сгледванъето става по хората или прѣзъ празничнитѣ дни, по вратитѣ, гдѣто момитѣ нагиздени стоѣтъ, а момцитѣ тоже наконтени, като кръстосватъ улицитѣ, ги съгледватъ и харесватъ, или пъкъ по визититѣ, като момцитѣ ходѣтъ на визита у момини, кога у тѣхъ има имененъ день.

Въ селата обаче сгледата (сглежданъето) на нѣкоя мома бива твърдѣ лесно, тѣй като ергенитѣ тамъ сж въ много близки сношения съ момитѣ. Момата да отиде на кладенеца или чушмата, ще види нѣкой ергенъ или либето си, което ще се разговаря съ нея твърдѣ на дълго и на раздѣла единъ отъ други, китката, която се намира закъчена на момината глава и приготвена нарочно за туй, взема я любовникътъ. Често ергенитѣ държатъ момитѣ за прѣстилки, кога послѣднитѣ не искатъ да се разговарятъ съ тѣхъ и догдѣ имъ не даджтъ пръстенчета, които момата има по нѣколко на рѣцѣтъ си (прѣститѣ), не ги пущатъ. Да отидѣтъ момитѣ на хорѣ и тамъ сж ергенитѣ; да отидѣтъ на седѣнка и тѣ ще идѣтъ при тѣхъ. По-прѣди седѣнкитѣ се кладяхъ на нѣкой мерданъ, но сега този обичай взе да се забравя и, ако се повтара по нѣкой пѣтъ, то това е твърдѣ на рѣдко. Най-често зимно врѣме прѣзъ дългитѣ нощи нѣколко съсѣдки моми се събиратъ въ къщата на една отъ *хайкитѣ* си да предѣтъ вечеръ. При тѣхъ дохождатъ и нѣколко ергени, които по пѣснитѣ, кога се пѣѣтъ или по нѣкакви други извѣстия се научватъ за седѣнката, похлопватъ на вратата и, ако момитѣ познаѣтъ кои сж, отварятъ имъ и ергенитѣ влазятъ при тѣхъ и насѣдватъ наредъ (или всѣкой при своето либе, ако се тѣй случи) и момитѣ отъ своя страна имъ даватъ да яджтъ нѣщо, ако сж приготвили варенъ и пуканъ напуръ, картофи (влашка голия) и др.

Копривщица. — У насъ въ старо врѣме момцитѣ сж огледвали момитѣ или на хорѣто, което се е събирало въсредъ селото, или при чешмитѣ, кога идѣтъ за вода. На хорѣто сж придружавали момцитѣ и тѣхни роднини за да имъ показватъ хубавото момиче. А днесъ нѣма нужда отъ това, защото момчето свободно може да отиде съ приятели въ къщата на момичето, кога си науми въ празниченъ день и да огледва момичето колкото ще, дори и да се разговори съ него.

Кога момчето залиби момичето, тогава роднинитѣ по